

Plany ochrony dla podlaskich rezerwatów

2014-05-15

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Białymstoku ustanowił plany ochrony dla 7 rezerwatów przyrody: Budzisk, Jesionowe Góry, Krasne, Krzemienne Góry, Las Cieliczański, Starodrzew Szyndzielski i Woronicza. Opracowanie planów pozwoli na długofalową realizację zadań ochronnych, a tym samym na zachowanie w stanie niezmiennym lub mało zmienionym ekosystemów, ostoi i siedlisk przyrodniczych, a także siedlisk zwierząt, roślin i grzybów na obszarze rezerwatów.

Plany ochrony są dokumentacją zawierającą charakterystykę zasobów, twórców i składników przyrody, walorów krajobrazowych, a także koncepcję ich ochrony oraz charakterystykę istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych i koncepcję ich eliminacji lub ograniczenia zidentyfikowanych zagrożeń oraz wskazanie zadań ochronnych na najbliższe 20 lat.

Rezerwat "Budzisk" o powierzchni 328,51 ha leży na terenie gmin: Czarna Białostocka i Supraśl. To najstarszy rezerwat na terenie Puszczy Knyszyńskiej. Teren rezerwatu odznacza się wysokim stopniem naturalności i bogatą, urozmaiconą szatą roślinną. Zachowały się tu fragmenty lasów o charakterze zbliżonym do pierwotnych. Osobliwością zbiorowisk roślinnych rezerwatu Budzisk jest zespół łągu wiązowo-jesionowego oraz świerkowo-olszowego, które są rzadkością w pozostałych rejonach Polski. Do najcenniejszych roślin można zaliczyć liczną grupę storczyków, wśród których jest listera sercowata oraz storczyk krwisty, a także kilka gatunków widłaków oraz relikwitu polodowcowego - wielosił błękitny. Na obszarze tym występują łosie, jelenie, sarny, dziki, a także wilki i rysie. W planach ochrony rezerwatu „Budzisk” za konieczne uznano usuwanie drzew i krzewów, które zarastają tereny otwarte z unikatowymi zbiorowiskami roślinnymi, a także monitoring i usuwanie inwazyjnych gatunków roślin.

Rezerwat „Jesionowe Góry” zajmuje powierzchnię 376,55 ha na terenie gminy Czarna Białostocka. Odznacza się dużym zróżnicowaniem szaty roślinnej z najcenniejszymi dla nauki siedliskami bagienno-torfowiskowymi. Osobliwością na skalę regionu i kraju jest grąd szczytowy zwany też kokoryczowym. Charakteryzuje się on wyjątkowo dorodnym drzewostanem. Kilka dębów, jesionów, klonów i świerków osiąga tutaj wymiary drzew pomnikowych. Wśród wyjątkowych i rzadkich roślin występujących w tym rezerwacie, należy wymienić dwa relikty polodowcowe: chamedafne pónocna (roślina tundrowa) której w kraju znanych jest tylko 9 stanowisk oraz wielosił błękitny. Do podstawowych zabiegów ochronnych zaliczono usuwanie drzew i krzewów zacieniających stanowisko, monitoring i usuwanie inwazyjnych gatunków roślin oraz zaniechanie działań w otoczeniu rezerwatu, mogących prowadzić do zmian poziomu wód gruntowych.

Rezerwat przyrody „Krasne” o powierzchni 85,22 ha leży na terenie gminy Supraśl, powołany w celu zachowania dobrze wykształconych borów i borów mieszanych. Dominuje bór mieszany z dorodnym drzewostanem sosnowym z domieszką świerka. Miejscami występuje bór sosnowy, a na południowo - zachodnim obrzeżu ols. Od pół-zachodu granicę rezerwatu tworzy bardzo urokliwe Jezioro Komosa. W rezerwacie za konieczne uznano usuwanie drzew i krzewów, które zarastają tereny otwarte z unikatowymi zbiorowiskami roślinnymi, a także monitoring i usuwanie inwazyjnych gatunków roślin.

Rezerwat przyrody „Krzemienne Góry” zajmuje powierzchnię 79,29 ha na terenie gminy Supraśl, rezerwat leśny ze względu na zachowanie w naturalnym stanie typowych dla Puszczy Knyszyńskiej zbiorowisk leśnych występujących na wale kemowym. Charakteryzuje się urozmaiconą rzeźbą terenu, z różnicą wysokości do 45 m. Do podstawowych zabiegów ochronnych zaliczono pielęgnację odnowień i regulację zagęszczenia i składu gatunkowego drzew w grądach i borach na korzyść dębu, sosny, lipy i klonu kosztem modrzewia, brzozy i świerka.

Rezerwat „Las Cieliczański” o powierzchni 370,58 ha leżący na terenie gmin: Gródek i Supraśl, został utworzony w celu zachowania zbiorowisk leśnych o charakterze naturalnym głównie grądów z rzadkim wiązem górskim. Występują tu strumienie zasilane licznymi źródłiskami w otoczeniu lasów łęgowych, zatorfione obniżenia terenu porośnięte olszami oraz wyniesienia morenowe ze zbiorowiskami grądowymi. Na terenie rezerwatu występuje co najmniej 20 gatunków roślin podlegających ochronie prawnej, w tym: wawrzynek wilczełyko, lilia złotogłów, napastrnica zwyczajna, orlik pospolity. W rezerwacie za konieczne uznano pielęgnację dębu na dolesionych obszarach wraz z ochroną przed ich zgryzaniem przez zwierzyinę.

Rezerwat „Starodrzew Szyndzielski” rezerwat leśny o powierzchni 79,74 ha położony na terenie gminy Janów. Został uznany w 1990 r. w celu zachowania starodrzewia o dużym stopniu naturalności, charakterystycznego dla Puszczy Knyszyńskiej. Na terenie rezerwatu możemy spotkać wiekowe około 120-letnie dęby. Wśród zalecanych zabiegów jest odnowienie drzewostanu dębem, lipą, klonem i wiązem oraz pielęgnacja odnowień.

Rezerwat „Woronicza” rezerwat florystyczny o powierzchni 139,06 ha. Położony jest na terenie gminy Szudziałowo. Powołany w celu zachowania doliny strumienia i przyległych wzniesień morenowych wraz z charakterystycznymi zbiorowiskami roślinnymi oraz chronionymi gatunkami roślin. W dolinie dominuje bór mieszany torfowcowy. Z rzadkich roślin chronionych rosną tu: widłaki - jałowcowaty, wawrzynek wilczełyko, tajeża jednostronna, gnidosz królewski, rosiczka okrągłolistna, sasanka otwarta. Za zagrożenie dla rezerwatu uznano zarastanie torfowiska przez rośliny drzewiaste, więc w planie ochrony zalecono usuwanie drzew i krzewów, wykaszanie i karczowanie krzewów oraz usuwanie obcych gatunków roślin.

Rezerwat przyrody Starodrzew Szyndzielski leży w granicach obszaru mającego znaczenie dla Wspólnoty Ostoja Knyszyńska PLH200006, natomiast pozostałe rezerваты leżą zarówno w granicach obszaru specjalnej ochrony ptaków Puszcza Knyszyńska PLB200003 jak i obszaru mającego znaczenie dla Wspólnoty Ostoja Knyszyńska PLH200006.

Źródło, fot: RDOŚ w Białymstoku